

İSTANBUL PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş. SERBEST ŞEMİYE FON'A BAĞLI İSTANBUL PORTFÖY ONBEŞİNCİ SERBEST FON

TEMEL YATIRIM RİSKLERİ VE RİSKLERİN ÖLÇÜMÜ

Yatırımcılar Fon'a yatırım yapmadan önce Fon'la ilgili temel yatırım risklerini değerlendirmelidirler. Fon'un maruz kalabileceği temel risklerden kaynaklanabilecek değişimler sonucunda Fon birim pay fiyatındaki olası düşüşlere bağlı olarak yatırımlarının değerinin başlangıç değerinin altına düşebileceğini yatırımcılar göz önünde bulundurmalıdır.

Fonun maruz kalabileceği riskler şunlardır:

1) Piyasa Riski: Piyasa riski ile borçlanmayı temsil eden finansal araçların, ortaklık paylarının, kıymetli madenlerin, diğer menkul kıymetlerin, döviz ve dövizde endeksli finansal araçlara dayalı türev sözleşmelere ilişkin taşınan pozisyonların değerinde, faiz oranları, ortaklık payı fiyatları ve döviz kurlarındaki dalgalanmalar nedeniyle meydana gelebilecek zarar riski ifade edilmektedir. Söz konusu risklerin detaylarına aşağıda yer verilmektedir:

a- Faiz Oranı Riski: Fon portföyüne faize dayalı varlıkların (borçlanma aracı, ters repo vb) dahil edilmesi halinde, söz konusu varlıkların değerinde piyasalarda yaşanabilecek faiz oranları değişimleri nedeniyle oluşan riski ifade eder.

b- Kur Riski: Fon portföyüne yabancı para cinsinden varlıkların dahil edilmesi halinde, döviz kurlarında

a meydana gelebilecek değişiklikler nedeniyle Fon'un maruz kalacağı zarar olasılığını ifade etmektedir.

c- Ortaklık Payı Fiyat Riski: Fon portföyüne ortaklık payı dahil edilmesi halinde, Fon portföyünde bulunan ortaklık paylarının fiyatlarında meydana gelebilecek değişiklikler nedeniyle portföyün maruz kalacağı zarar olasılığını ifade etmektedir.

d- Kıymetli Maden ve Emtia Riski: Kıymetli madenlere doğrudan yatırım yapılması veya kıymetli madenler ile emtiaya dayalı sermaye piyasası araçlarının fon portföyüne dahil edilmesi halinde, kıymetli madenlerin veya emtiaların fiyatlarında meydana gelebilecek değişiklikler nedeniyle portföyün değer kaybetme olasılığını ifade etmektedir.

e- Kar Payı Oranı Riski: Fon portföyüne kira sertifikası ve katılma hesabı dahil edilmesi halinde, söz konusu ürünlerin sağlayacağı kira/kar payı oranlarında yaşanabilecek dalgalanmalar nedeniyle oluşan riski ifade eder.

2) Karşı Taraf Riski: Karşı tarafın sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek istememesi ve/veya yerine getirememesi veya takas işlemlerinde ortaya çıkan aksaklıklar sonucunda ödemenin yapılamaması riskini ifade etmektedir.

3) Likidite Riski: Fon portföyünde bulunan finansal varlıkların istenildiği anda piyasa fiyatından nakde dönüştürülememesi halinde ortaya çıkan zarar olasılığıdır.

4) Operasyonel Risk: Operasyonel risk, fonun operasyonel süreçlerindeki aksamalar sonucunda zarar oluşması olasılığını ifade eder. Operasyonel riskin kaynakları arasında kullanılan sistemlerin yetersizliği, başarısız yönetim, personelin hatalı ya da hileli işlemleri gibi

kurum içi etkenlerin yanı sıra doğal afetler, rekabet koşulları, politik rejim değişikliği gibi kurum dışı etkenler de olabilir.

5) Yoğunlaşma Riski: Belli bir varlığa ve/veya vadeye yoğun yatırım yapılması sonucu fonun bu varlığın ve vadenin içerdiği risklere maruz kalmasıdır.

6) Korelasyon Riski: Farklı finansal varlıkların piyasa koşulları altında belirli bir zaman dilimi içerisinde aynı anda değer kazanması ya da kaybetmesine paralel olarak, en az iki farklı finansal varlığın birbirleri ile olan pozitif veya negatif yönlü ilişkileri nedeniyle doğabilecek zarar ihtimalini ifade eder.

7) Yasal Risk: Fonun katılma paylarının satıldığı dönemden sonra mevzuatta ve düzenleyici otoritelerin düzenlemelerinde meydana gelebilecek değişikliklerden olumsuz etkilenmesi riskidir.

8) İhraççı Riski: Fon portföyüne alınan varlıkların ihraççısının yükümlülüklerini kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememesi nedeniyle doğabilecek zarar ihtimalini ifade eder.

9) Baz Riski: Vadeli işlem kontratlarının cari değeri ile konu olan ilgili finansal enstrüman spot fiyatının aldığı değer arasındaki fiyat farklılığı değişimini ifade etmektedir. Sözleşmede belirlenen vade sonunda vadeli fiyat ile spot fiyat birbirine eşit olmaktadır. Ancak, Fon Portföyü içerisinde yer alan ilgili vadeli finansal enstrümanlarda işlem yapılan tarih ile vade sonu arasında geçen zaman içerisinde vadeli fiyat ile spot fiyat teorik fiyatlamadan farklı olmaktadır. Dolayısı ile burada Baz Değer'in sözleşme vadesi boyunca göstereceği değişim riski ifade edilmektedir.

10) İşlemin Sonuçlandırılmama Riski: Olağanüstü koşullar nedeniyle ödeme ve takas sistemlerindeki bozulmanın, durmanın, çökmenin yarattığı risktir.

11) Veri Güvenilirliği Riski: Finansal veya finansal olmayan işlemlerin kayıtlara alınması veya raporlanmasında yanlışlık ve eksiklikler bulunması, zamanlamasında gecikmeler oluşmasından kaynaklanan risktir.

12) Diğer Riskler: Fon'a yatırım yapan yatırımcılar piyasalarda yaşanan dalgalanmalar, piyasa koşulları ve mevzuat değişikliklerine uyum sebebiyle para kaybedebilirler. Fon'un portföyündeki varlıkların değeri olumlu ve/veya olumsuz yönde değişim gösterebilir. Yatırım yapılan tüm menkul kıymetler ve türev araç yatırımları sermaye kaybı riski taşır. Kaldıraçlı işlemler risklerin önemli ölçüde artmasına neden olabilir. Fon tarafından öngörülen çeşitli menkul kıymetlere ve diğer araçlara yatırım yapılması önemli ekonomik riskler içerir. Fon yatırım programının söz konusu yatırımı elinde bulundurmanın taşıdığı zarar riskine karşı koruma sağlaması beklense de bu stratejilerin bu riske karşı tam koruma sağlayacağı ya da Fonun hedeflenen kazanca ulaşılacağı konusunda hiçbir güvence söz konusu değildir.

Kaldıraç Yaratın İşlemler

- Fon portföyüne kaldıraç yaratan işlemlerden; döviz, faiz, pay senedi endeksleri, emtia ve sermaye piyasası araçlarına dayalı türev araç (vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri),

saklı türev araç, swap sözleşmesi, varant, sertifika, ileri valörlü tahvil/bono ve altın alım işlemleri ve diğer herhangi bir yöntemle kaldıraç yaratan benzeri işlemler dâhil edilecektir.

Kaldıraç yaratan işlemlerden kaynaklanan riskin ölçümünde Rehber’de belirlenen esaslar çerçevesinde Mutlak RMD yöntemi kullanılacaktır. Fon portföyünün riske maruz değeri fon toplam değerinin %68’ini aşamaz. (Fon’un mutlak RMD’sine ilişkin günlük limit, karekök kuralı uygulanması suretiyle %15’dir.)

- Kaldıraç yaratan işlemlere ilişkin olarak araç bazında ayrı ayrı hesaplanan pozisyonların mutlak değerlerinin toplanması (sum of notionals) suretiyle ulaşılan toplam pozisyonun fon toplam değerine oranına “kaldıraç” denir. Fonun kaldıraç limiti %500’dir.

Kaldıraç yaratan işlemlere ilişkin pozisyonların hesaplanmasında Rehber kapsamında belirlenen esaslar uygulanır.